

РЕШЕНИЕ

№ 21669

гр. София, 30.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 18.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Калин Куманов

Стоян Тонев

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **9366** по описа за **2024** година докладвано от съдия Камелия Серафимова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото касационно производство е по реда на чл.208 и сл.АПК, във връзка с чл.63 ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на Директор Областна дирекция за безопасност на храните С.- град срещу Решение №1980/26.04.2024 година , постановено по адм. дело №11639/2023 по описа на СРС-94 състав, отменящо Наказателно постановление № 48/26.07.2023 година на Директор ОДБХ- С.- град, с което последният на основание чл.131,ал.1,т.1 от Закона за храните наложил административно наказание- Глоба в размер на 2000 лева на Х. М. М. от [населено място] за извършено нарушение на чл.17,ал.1 от Закона за храните , във връзка с чл.12§2 от Регламент ЕС 1169/2011 година.

В касационната жалба се навеждат подробни доводи за неправилност и необоснованост на обжалваното съдебно решение. Твърди се, че неправилно СРС е приел, че е ангажирана административно – наказателната отговорност на нарушителя в качеството му на физическо лице, а не е санкционирана фирмата, което е в противоречие със събраните по делото доказателства и да се приеме противното, това би означавало, че не следва да бъде ангажирана административно–наказателната отговорност на физическо лице, което извършва нарушение, а само на бизнес- оператор. Иска се отмяна на решението и потвърждаване на наказателното постановление.

В съдебно заседание, касаторът- Директор Областна дирекция за безопасност на храните – С.- град, редовно и своевременно призван, се представлява от адвокат Б., редовно упълномощена, която поддържа жалбата на заявените основания и моли да бъде уважена. Заявява претенция за присъждане на разноски за двете съдебни инстанции.

Ответникът по касация- Х. М. М., редовно и своевременно призвана, не се явява и не изпраща представител. От процесуалния представител на същия е постъпила писмена защита, в която заявява претенция за присъждане на адвокатско възнаграждение.

Представителят на СГП-прокурор М. изразява становище за основателност на касационната жалба и желае първоинстанционното съдебно решение да бъде отменено.

Административен съд София-град, след като прецени събраните по делото доказателства,ведно с доводите и изразените становища на страните,прие за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима,подадена в преклузивния срок по чл.63 от ЗАНН от надлежна страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Разгледана по същество, същата се явява основателна. Съображенията за това са следните:

От доказателствата по делото е установено, че през месец юни 2023 година в ОДБХ – С. – град е постъпил сигнал за извършване на нерегламентирана търговска дейност в [населено място], район „П.“, като във връзка с него и за изясняване на изложеното в Сигнала със Заповед № 2175/30.06.2023 година Директор ОДБХ – С. – град е определена комисия , които да извършат проверка по сигнала на 01.07.2023 година в [населено място], район „П.“, като изготвят Констативен протокол за резултатите от проверката и при констатиране на несъответствия с действащото законодателство в областта на храните, да предприемат необходимите мерки и действия. Предвид обстоятелството, че при предходно извършена проверка, извършена на 10.06.2023 година от служителите на ОДБХ – С. – град в [населено място], район „П.“е имало недоволство от страна на местното население е разпоредено проверката да се извърши съвместно със служители от 08 РУ – СДВР.

На 01.07.2023 година служители от ОДБХ, съвместно със служители на 08 РУ пир СДВР извършили проверка оп сигнала и на площада в [населено място], район „П.“ установили паркиран товарен хладилен автомобил марка „С.“, модел „Джъмпер“ с рег. [рег.номер на МПС] с поставен на предното панорамно стъкло стикер №[ЕИК], издаден от ОДБХ – П., а до товарния автомобил била разположена покрита преместваема сергия, на която имало изложени пакетирани хранителни продукти и опашка от граждани, които закупували хранителни продукти. След като гражданите приключили с покупките си, служители от ОДБХ се легитимирани и пристъпили към извършване на проверка, при която установили, че на мястото се предлагат за продажба хранителни стоки, както следва: 3 кутии по 3 кг овче сирене, 4 кутии по 8 кг. краве сирене, 80 броя по 0, 5 кг. кашкавал, 10 кутии по 0, 400 кг. краве масло и 16 броя стъклени буркани по 0, 330 кг. Лютеница, като част от храните били изложени на преместваемата сергия, а друга част се намирили в товарния отсек на автомобила, който бил с отворени врати. Стоките, които се намирили в задната част на товарния автомобил, били поставени в пластмасови кутии, като опаковките от краве масло - в пластмасова кофа от сирене, а отделните опаковки кашкавал - вакуумирани и също

поставени в пластмасова кутия, като на нито една от опаковките – нито на пластмасовите кутии, нито на по-малките индивидуални опаковки имало поставена информация за храните, нито етикети, прикачени към опаковките, които да съдържат задължителна информация за съдържание на стоките, срок на годност и условия на съхранение. Служителите на 08 РУ – СДВР установили Х. М. М. като лицето, като предлагало за продажба изброените стоки от преместваемата сергия, а като водач на товарния автомобил – нейният син М. Х. М., а служителите от ОДБХ изискали от Х. М. М. документи за предлаганите за продажба хранителни стоки, като същата представила фактури за закупуването им. За резултатите от проверката е съставен Констативен протокол № 49721 от 01.07.2023 година и на същата дата – 01.07.2023 година за констатираното нарушение на чл. 17 ал. 1 от Закона за храните – затова, че предлага за продажба пакетирани храни, без да са етикирани срещу ответника по касация е съставен АУАН, подписан от нея без възражения. Издадено е Разпореждане за забрана № 820/01.07.2023 година, с което е забранена търговия и пускане на пазара на хранителни стоки: 3 кутии по 3 кг овче сирене, 4 кутии по 8 кг краве сирене, 80 броя по 0, 5 кг кашкавал, 10 кутии по 0, 400 кг краве масло и 16 броя стъклени буркани по 0, 330 кг лютеница, поради липсата на задължителна етикировка. Въз основана на АУАН е издадено Наказателно постановление № 48/26.07.2023 Г., с което на основание чл. 131 ал. 1 т. 1 от Закона за храните на Х. М. е наложено административно наказание -Глоба в размер на 2 000 лева за нарушение на чл. 17 ал. 1 от Закона за храните вр. чл. 12 § 2 от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

СРС е анализирал приложените доказателства, но неправилно е приел, че административно- наказателната отговорност на ответника по касация е неправилно ангажирана. Изводът на СРС, че проверяващите органи е следвало да установят от чие име се извършва продажбата на хранителни продукти е извън правната логика, защото санкционната норма на чл.131,ал.1 т. от Закона за храните предвижда състав на нарушение по отношение на всяко лице, което извършва дейност в нарушение на посочените в т.1 на чл.131 от Закона за храните изисквания и да се приеме противното, това би означавало да се игнорира волята на законодателя като санкционната норма остане неприложима, нещо, което не е налице.

Установено е безспорно, че на посочените дата и място Х. М. М. е предлагала за продажба и е продавала хранителни продукти, които не са етикетирани. Разпоредбата на чл. 17, ал. 1 ЗХ, вр. чл. 12, § 2 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите, чието нарушаване ѝ е вменено изисква от „бизнес оператор, който произвежда, преработва и/или дистрибутира храни да предлага храни, етикетирани в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 1169/2011 и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му“. Изискването на чл. 12, § 2 от Регламента е, „при предварително опакованите храни задължителната информация за храните да се поставя директно на опаковката или на етикета, прикачен към нея“.

Не се спори, а напротив налице и признание от страна на самия ответник по касация , че Х. М. М. сама е „дистрибутирала и продавала хранителни стоки на „Нивего“ ООД – В. ,но също така е вярно ,че към датата на извършване на проверката същата е предлагала и продавала хранителни продукти без етикети. Следва да бъде посочено, че в Закона за храните няма легално определение на понятието „бизнес оператор“. В Регламент (ЕО) № 1830/2003 от 22.09.2023 година относно проследяването и етикирането на генетично модифицирани организми и проследяването на храни и

фуражи от генетично модифицирани продукти, в чл. 3, т. 5 „оператор“, за целите на този регламент е дефиниран като „физическо или юридическо лице, което пуска продукт на пазара или което получава продукт, който е бил пуснат на пазара на Общността, от държава-членка или от трета страна, на всеки един етап от веригата на производство и разпространение, но не включва крайния потребител“. Целите на Регламента за посочени в чл. 1 от същия и доколкото те определят „рамка за проследяване на продукти, състоящи се или съдържащи генетично модифицирани организми (ГМО) и храни и фуражи“, за „улесняване правилното етиктиране, наблюдението на ефектите върху околната среда и в случаите, в които е целесъобразно върху здравето и прилагането на подходящи мерки за управление на риска, включително, ако е необходимо оттегляне на продукти“ следва да бъде прието, че покриват и целите на процесния за случая Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите. С друг Регламент - Регламент (ЕО) № 178/2002 на ЕП и на Съвета, от 28.01.2002 г., „за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните“ целите и обхватът му са определени в чл. 1 и включват „гарантиране на висока степен на защита на здравето и интересите на потребителите по отношение на храните, като по-специално се отчита разнообразието в предлагането на храни“. Уточнено е, че „Регламентът се прилага за всички етапи на производство, преработка и разпространение на храни и фуражи, но не се прилага за първичното производство за лични домакински нужди или за приготвянето в домашни условия, обработката или съхранението на храни за лична домашна консумация“. Според определението на чл. 3, т. 3 от същия Регламент „стопански субект в хранителната промишленост“ означава физическо или юридическо лице, което отговаря за гарантиране на спазването на изискванията на законодателството в областта на храните в рамките на контролираното от него предприятие за производство на храни“. Нормите на чл. 141, ал. 1, и ал. 2, изр. първо от Търговския закон възлагат на управителя (вкл. на еднолично ООД) да организира и ръководи дейността на дружеството, съобразно закона.

Х. М. М. е имала задължението да се съобразява с изискванията за етиктиране на храните, които е продавала, независимо дали е извършвала дейността от свое име или от името на търговското дружество, то СРС е следвало да анализира санкционната норма и събраните доказателства, нещо което не е направено. СРС неправилно е приел, че понятието „бизнес оператор“, употребявано в Закона за храните следва да се тълкува стеснително и засяга само бизнес оператори, но не и лица, които осъществяват търговска дейност на хранителни продукти, които са без етикети и в нарушение на изискванията на чл.17 от Закона за храните. Посочената норма постановява, че бизнес оператор, който произвежда, преработва и/или дистрибутира храни, е длъжен да предлага храни, етиктирани в съответствие с изискванията на [Регламент \(ЕС\) № 1169/2011](#) на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ, L 304/18 от 22 ноември 2011 г.),

наричан по-нататък "[Регламент \(ЕС\) № 1169/2011](#)", на този закон и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

По смисъла на Регламента „информация за храните“ означава информация относно храна, предоставена на крайния потребител посредством етикет, друг съпровождащ материал или каквито и да било средства, включително модерни технологични средства или съобщение в устна форма;

„законодателство в областта на информацията за храните“ означава разпоредбите на Съюза, регулиращи информацията за храните, и по-специално етикетването, включително правила от общ характер, приложими за всички храни при определени обстоятелства или за някои категории храни, и правила, приложими единствено по отношение на конкретни храни;

в) „задължителна информация за храните“ означава данните, които се изисква да бъдат предоставени на крайния потребител съгласно разпоредбите на Съюза; „етикет“ означава всяка маркировка, производствена марка, търговска марка, изображение или друго описание, което е изписано, отпечатано, маркирано, щамповано, изобразено или гравирено върху или закрепено към опаковката или контейнера с храна;

„етикетиране“ означава всички текстове, данни, марки, търговско наименование, изображения или символи, свързани с дадена храна и нанесени върху опаковка, документ, надпис, етикет, пръстен или увивна лента, които придружават или се отнасят до такава храна.

Следва да бъде посочено, че разпоредбата на чл. 8, т. 1 от Регламент (ЕС) № 1169/2011, относно „стопански субект“ не променя, а утвърждава извода, че Х. М. е имала задължението да етиkira предлаганите от нея продукти, като по делото липсват доказателства същата да е обозначила по какъвто и да е начин продаваните храни, като произведени от „Нивего“ ООД – В. и че тя е вършила това не от свое име, а от името на фирмата и „Муси 85“ ЕООД, за да не бъде субект на отговорността. Изводът на СРС, че ответникът по касация не може да бъде субект на административно- наказателна отговорност в качеството на физическо лице, не почива на духа на закона и обратното би означавало физически лица, като Х. М., които продават на нерегламентирани места хранителни продукти без налични върху тях етикети да останат извън закона и това изключване противоречи на многократно прогласявания от Съда на ЕС принцип за приоритет на интересите, свързани с гарантиране на общественото здраве.

След като нарушението е доказано по несъмнен начин, както и участието на нарушителя в него, то съвсем законосъобразно административно– наказващият орган е ангажирал административно- наказателната отговорност на ответника по касация и е наложил санкция в предвидения от закона минимум оп чл.131 от Закона за храните - Налага се глоба или имуществена санкция в размер от 2000 до 4000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, на лице, което т.1. наруши разпоредби на [Регламент № 1169/2011](#) за предоставянето на информация за храните на потребителите. Така определената санкция е справедлива и съответна на извършеното нарушение и ще допринесе за постигане целите на наказанието, визирани в нормата на чл.12 от ЗАНН

и преди всичко да се поправи и превъзпита нарушителят към спазване на установения правен ред.

Като е достигнал да друг правен извод в посока неправилно ангажирана административно- наказателна отговорност на ответника по касация вместо на търговеца „Муси 85“ЕООД СРС е постановил едно неправилно решение, което следва да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което наказателното постановление да бъде потвърдено.

Измежду касационните основания, визирани в разпоредбата на чл.348 НПК, не фигурира сочената от процесуалния представител на касатора ”необоснованост” на съдебното решение. Необосноваността като порок на съдебното решение е посочена измежду касационните основания по чл.209 АПК, но съгласно разпоредбата на чл.63,ал.1 ЗАНН решението на Районния съд подлежи на касационно обжалване пред административния съд на основанията, предвидени в чл.348 НПК и по реда на АПК. С оглед изхода на спора, претенцията на касатора за присъждане на разноски е основателна. Нормата на чл.63 от ЗАНН е изменена, като е създадена нова ал.3(Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г. -29.11.2019 година в сила от 03.12.2019 година/, сочеща, че в съдебните производства по ал. 1 страните имат право на присъждане на разноски по реда на [Административнопроцесуалния кодекс](#).. Алинея четвърта на чл.63 също нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г от 29.11.2019 година.), постановява, че ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно [чл. 36 от Закона за адвокатурата](#).

В полза на касатора следва да бъдат присъдени направените разноски за двете производства-1000 лева адвокатско възнаграждение пред АССГ и адвокатско възнаграждение в размер на 600 лева за производство пред СРС.

Крайният момент, в който може да бъде заявено присъждането на разноски е устните състезания- аргумент от разпоредбата на чл.80, ал.1 от ГПК, приложим по силата на препращащата норма на чл.144 АПК-/Страната, която е поискала присъждане на разноски, представя на съда списък на разноските най-късно до приключване на последното заседание в съответната инстанция. В противен случай тя няма право да иска изменение на решението в частта му за разноските. Денят на устните състезания е крайният момент, в който страната може да поиска присъждане на разноски, а не в по- късен момент.Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски.Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт,с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия.

Воден от гореизложеното и на основание чл.221,ал.2 и ал.3 АПК, Административен съд София- град

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №1980/26.04.2024 година , постановено по адм. дело №11639/2023 по описа на СРС-94 състав И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ПОТВЪРЖДАВА НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ №48/26.07.2023 година на Директор ОДБХ- С.- град, с което последният на основание чл.131,ал.1,т.1 от Закона за храните наложил административно наказание- Глоба в размер на 2000 лева на Х. М. М. от [населено място] за извършено нарушение на чл.17,ал.1 от Закона за храните , във връзка с чл.12§2 от Регламент ЕС 1169/2011 година.

ОСЪЖДА Х. М. М. ОТ С. Ю. ДА ЗАПЛАТИ НА ДИРЕКТОР ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ- С.- ГРАД СУМАТА ОТ 1000 ЛЕВА- АДВОКАТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО ПРЕД АССГ И СУМАТА ОТ 600 ЛЕВА–АДВОКАТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ЗА ПРОИЗВОДСТВО ПРЕД СРС. Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.